

Soraya i l'espina de Sant Jordi

L'intent, per part de la vice-presidenta del Govern espanyol, Soraya Sáenz de Santamaría, d'abanderar la defensa de la diada de Sant Jordi és l'últim exemple frustrat del PP per guanyar simpaties a Catalunya. I tot allò que envolta la seva visita, una bona mostra de la fal·làcia de la "Catalunya real".

Per Àlex Milian

LA PART INVENTADA. En l'acte de suport a la candidatura de Sant Jordi, la vice-presidenta del Govern espanyol, Soraya Sáenz, va regalar al vice-president català, Oriol Junqueras, un llibre de l'argentin Rodrigo Fresán, *La parte inventada*, un títol que semblava lligar molt amb el discurs del PP d'una "Catalunya real".

cat per editors i llibreters, reunits a la Cambra del Llibre, floristes i la Fundació la Caixa. No ve d'aquí.

La vice-presidenta ho va voler fer públic tres dies abans en una entrevista a RNE. La prova que hi havia aquesta intenció d'*anunci* és que la primera pregunta de l'entrevistador, després de donar-li la benvinguda ("Gràcies per la seva visita, vice-presidenta") va ser, precisament, "Quan serà la seva pròxima visita a Catalunya, per cert?".

En safata de plata

La resposta de la vice-presidenta, evidentment sorpresa per l'olfacte periodístic de l'entrevistador de Ràdio Nacional, va ser ràpida i en plural majestàtic, com s'expressen els Governos de debò: "Aquest divendres! Anem a promoure que el dia de Sant Jordi del llibre i la rosa pugui convertir-se en Patrimoni Immaterial de la Humanitat. Vaig divendres —va afegir, ja en primera persona— a donar suport a aquesta iniciativa des del Govern. És un bon homenatge al llibre i al que la llengua espanyola i la llengua catalana han fet per la cultura a nivell mundial".

En realitat, una proposta com la de Sant Jordi només necessita que el Govern de l'Estat la tramiti, sense gaire més, com ha fet en el passat amb les candidatures de la Patum de Berga o les falles del Pirineu. Amb nul·la implicació per part dels Governos, en aquells casos [vegeu quadre a la pàgina 23].

Però ara hi ha una diferència cabdal i és que "la deriva sobiranista" —com l'anomenen alguns membres del Govern— ha escindit el Principat i ara la vice-presidenta té la voluntat de visitar el que anomena "Catalunya real": "Portem molts anys, però especialment els últims mesos, passant molt [temps] a Catalunya, parlant molt sobretot amb la societat civil i altres administracions, trencant això que pensen ells: que Catalunya és Junts pel Sí —ERC i la vella Convergència—. Hi ha una Catalunya real a la qual li interessa molt una presència del Govern fort i que espera molt

d'iniciatives com aquesta de suport a la llengua catalana i espanyola i que puguem anar arreglant problemes i necessitats dels catalans".

La "Catalunya real" és el concepte de la "Catalunya silenciosa" d'Àlícia Sánchez-Camacho, però corregit i augmentat: la *real* s'oposa, òbviament, a una Catalunya *fantàstica, fictícia o imaginària* —que no existeix realment, en definitiva—, que Sáenz de Santamaría atribueix subtilment a una "creació" de Junts pel Sí. Sáenz de Santamaría obviava, evidentment, el detall que Junts pel Sí va ser la llista més votada a les últimes eleccions; que els gremis organitzadors de l'acte de Sant Jordi estan, en part, englobats dins d'aquesta *Catalunya irreal*. I aquestes opinions sobre la "Catalunya real", "la llengua espanyola" i el Sant Jordi van incomodar una bona porció d'aquests gremis. La conseqüència més evident va ser la dimissió d'Isabel Martí, editora de La Campana, d'un Gremi d'Editors que semblava empassar-se els gripaus de la vice-presidenta.

Els organitzadors de l'acte confien, des del començament, comptar amb un representant de l'Estat, però estaven convençuts —per la naturalesa de l'acte i els contactes previs— que la delegació estatal estaria encapçalada pel secretari d'Estat de Cultura, Fernando Benzo, amb el qual les relacions són "molt bones". El fet que la delegació estatal estigués finalment encapçalada per la vice-presidenta només era un canvi de protocol —que al final va provocar la presència del vice-president Oriol Junqueras a l'acte—, però les paraules de Soraya Sáenz mostraven novament una actitud condescendent cap a la majoria de catalans que no saben veure la realitat per ells mateixos: "anem" —deia Sáenz— a "trençar" una imatge falsa i la "Catalunya real" i la "societat civil" ens espera.

L'esment a la "societat civil" és una de les raons que van provocar les crítiques immediates del president d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart, entitat de

La visita a Barcelona de la vice-presidenta del Govern espanyol, Soraya Sáenz de Santamaría, no ha estat fruit de cap improvisació. La seva presència en l'acte de suport a la candidatura de Sant Jordi a la llista de Patrimoni Cultural Immaterial de la Unesco, estava prevista dies abans. "Més de quinze", segons fonts de la Delegació de Govern espanyol a Catalunya. "No tants, però més d'una setmana", diuen des d'un dels gremis organitzadors de l'acte, que va ser convo-

→ la “societat civil” que les autoritats judicials espanyoles acaben de multar amb 330.000 euros: “Venir aquí —va criticar Cuixart— i dir que valores la cultura catalana quan l’ataques sistemàticament per terra, mar i aire, i atemptes contra la integritat i la cohesió de la llengua, és un intent de colonització del que representa la llengua i la cultura catalanes”.

Un Sant Jordi amb Llanos de Luna

Aquesta no era la primera vegada que la ministra encarregada de la *carpeta catalana* —la vice-presidenta i ministra d’Administracions Territorials, Soraya Sáenz de Santamaría— anava a Barcelona per Sant Jordi. El 2014 ja va fer un intent d’acostar-se a la diada del llibre i la rosa, però va punxar. Abans de venir, va parlar amb un gremi (editors) i un altre (llibreters) mirant d’aterrar amb naturalitat en un escenari a vessar de gent, farcit d’inputs informatius i ple d’escriptors d’arreu. No ho va saber fer. O potser no va rebre el suport que esperava. Tampoc no va insistir gaire, segons fonts d’un dels gremis.

El 23 d’abril de 2014, segons diuen, es va atrinxer a l’edifici de la Delegació del Govern espanyol a Catalunya, amb l’afable companyia de la delegada de Govern en aquell moment, María de los Llanos de Luna. Allà es va reunir amb un grup d’editors que, segons totes les informacions, li van regalar un exemplar de *Tot el que cal saber sobre la literatura catalana* (llibre impossible de trobar en cap edició ni registrat a l’ISBN).

Els rumors diuen que Soraya no va trepitjar els carrers de Barcelona aquell Sant Jordi. Ningú no li va explicar que, per gaudir de la diada, només calia ser lector —o escriptor—, sortir al carrer, comprar llibres i roses i viure la “Catalunya real”.

Entre llibreters i editors, aquell Sant Jordi, sovint es creuaven una pregunta amb somriure murri: “On és la Soraya? Algú l’ha vista?”

EFE

Tenia Soraya Sáenz l’espina clavada del Sant Jordi de 2014? És real o impostat, l’amor del Govern Rajoy per un Sant Jordi que els és esquiú?

L’única certesa és que la presència de la vice-presidenta del Govern espanyol a Catalunya és un objectiu desitjat i públicament expressat. Li ho confirmen a EL TEMPS fonts de la Delegació del Govern espanyol a Catalunya: “Quan el Govern de Rajoy va nomenar Soraya Sáenz de Santamaría, no només vice-presidenta sinó també ministra d’Administracions Territorials, era perquè pivotés tot el tema autonòmic per les seves mans. I per això va nomenar Enric Millo nou delegat de Govern a Catalunya, i per això va nomenar secretari d’Estat en Roberto Bermúdez de Castro (mà dreta de Luisa Fernanda Rudi a l’Aragó i portaveu del PP a les Corts d’Aragó fins al seu nomenament). D’improvisació, no n’hi ha en absolut”.

Les mateixes fonts desqualifiquen les crítiques a aquesta visita: “Les crítiques de la Generalitat no s’entenen perquè, quan fas una sol·licitud a la Unesco, et fan més cas si la candidatura té el suport de tots els àmbits de l’administració. Les administracions unides tenen molta més repercussió. Quan es va dir que s’havia

LA CATALUNYA REAL. La vice-presidenta, de groc, al Trofeu Conde de Godó de Tennis. A sota, d’esquerra a dreta: la vice-presidenta del Parlament, Carme Forcadell, el president Puigdemont, el president del Reial Club de Tennis, Albert Agustí; la vice-presidenta, el ministre de Cultura, Íñigo Méndez de Vigo; i el comte de Godó. A la dreta, a l’Anella Olímpica de Tarragona, amb C. Montoro, l’alcalde J.F. Ballesteros, Enric Millo i Méndez de Vigo.

de formalitzar el suport a la candidatura, van anunciar que aniria la vice-presidenta per reforçar aquesta idea”.

En l’acte a favor de la candidatura de Sant Jordi per la Unesco, Soraya va tractar de bastir ponts entre el Sant Jordi català i el d’Espanya amb comparacions un pèl forçades. Sáenz de Santamaría va recordar que Castella i Lleó també celebra la seva festa el 23 d’abril “per la llibertat”. Certament la data recorda la derrota dels comuns davant de les tropes de l’Emperador a la Batalla de Villalar (Valladolid) el dia de Sant Jordi del 1521 (i la decapitació, l’endemà mateix, de Pàdilla, Bravo i Maldonado). Una commemoració més aviat republicana —o antimonàrquica—.

En el mateix acte, la vice-presidenta va regalar a Oriol Junqueras un llibre, *La parte inventada* de l’argentí Rodrigo Fresán, una novel·la que furga en els límits entre realitat i ficció, i que lliga molt bé amb la teoria de la *Catalunya real* i el que els ministres del PP anomenen les “ficcions independentistes”.

La resposta més contundent del Govern de la Generalitat arribaria de part del president Carles Puigdemont en el seu discurs de Sant Jordi: “Si Sant Jordi és declarat Patrimoni de la Humanitat,

⊕ LES FALLES DEL PIRINEU NO EREN FALLES, PER AL PP

El suport explícit del PP a les candidatures de Patrimoni Cultural Immaterial s'ha trobat a faltar en altres ocasions, com ara les falles del Pirineu o la Patum de Berga. En el cas de les falles del Pirineu (declarades Patrimoni Cultural Immaterial el 2015), es va aconseguir el suport mínim perquè la candidatura arribés a la Unesco, però ni una visita d'un polític espanyol a les valls pirinenques. De fet, segons recorda un dels impulsors d'aquesta iniciativa, l'alcalde de la Vall de Boí, Joan Perelada, a Madrid els van posar algun entrebanc: "A les reunions amb la Direcció General de Cultura del Ministeri, ens van fer canviar el títol de la candidatura perquè no volien que sortís la paraula *falles*, que volien només per a les falles de València; vam haver de posar 'Festes del foc del solstici d'estiu dels Pirineus'".

Fonts de la Delegació del Govern espanyol a Catalunya creuen que la comparació de Sant Jordi i les falles del Pirineu no s'aguanta: "La transcendència que tenen una cosa i l'altra —expliquen a EL TEMPS— no és la mateixa. Sant Jordi ja és una cosa molt estesa i molt reconeguda. Té més repercussió social". També és evident que, precisament per aquesta raó, Sant Jordi no necessita tants padrins institucionals perquè la Unesco vegi que mereix el reconeixement de Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat. En canvi, fa dos anys, la candidatura de les falles del Pirineu exigia molts més suports per arribar amb garanties a la Unesco, ja que les falles del Pirineu depenien d'ajuntaments que sovint no representen ni mil veïns. I, en aquell cas, segons Perelada, tampoc Catalunya apostava totalment per les falles, ja que estava centrant-se en l'impuls de la candidatura dels castells. Per sort, segons Perelada, la candidatura pirinenca també tenia el suport d'Andorra, que va fer més força que ningú a la Unesco, sobretot a partir de la implicació en el projecte de la cònsol major del Comú d'Andorra la Vella, Maria Rosa Ferrer.

no serà gràcies als hereus dels qui van perseguir la cultura catalana".

'Immaterial Girl'

Potser va ser la rèplica de Puigdemont el que va allargar la polèmica de l'*operació Sant Jordi* més enllà de la diada del llibre. El fet és que la diputada popular Andrea Levy va reprendre la discussió en el ple del Parlament de Catalunya el 26 d'abril, amb una pregunta sobre "la col·laboració institucional" entorn de la candidatura de Sant Jordi. A pesar d'una resposta amistosa de Junqueras —amb un deix d'ironia final pel que fa a les intencions del PP d'"atribuir-se un mèrit que no li correspon"—, Andrea Levy va respondre amb acritud sobre l'efecte que havia tingut la visita de Soraya: "El que passa és que a vostès els ha molestat aquesta presència, els ha molestat aquesta col·laboració. (...) Els molesta quan no se'ls ajuda i els molesta quan se'ls ajuda; els molesta que tinguem objectius comuns i que treballem conjuntament. Però ho continuarem fent. Ja es poden anar acostumant a aquesta col·laboració".

Levy continuà un discurs àcid, sense poder evitar un joc de paraules sobre el Patrimoni Cultural Immaterial. "El que

passa és que vostès volen decidir i apropiars'ho tot —això és el que volen vostès, senyor Junqueras, faci'm cas—, fins i tot de l'immaterial, com és Sant Jordi".

La insistència de Levy en la col·laboració del Govern del PP amb Catalunya arribava precisament l'endemà d'una nova visita de la vice-presidenta, aquest cop amb un doble protagonisme, econòmic i social. A Tarragona, per donar suport, moral i econòmic, als Jocs del Mediterrani 2018 —que s'havien de celebrar el 2017—, i a Barcelona, al 65 Trofeu Conde de Godó /Barcelona Open Banc Sabadell. Aquí va tenir un dinar amb el president Puigdemont i la presidenta del Parlament. Segons fonts de la Delegació del Govern espanyol a Catalunya, "Javier Godó havia organitzat un dinar amb Puigdemont i Forcadell i la hi va convidar. Com coincidia que havia de venir pel conveni de Tarragona, va ser possible".

La societat civil i la Catalunya real que la vice-presidenta Soraya ha alternat en les seves últimes visites a Catalunya han estat, doncs, un acte de la Cambra del Llibre i la Caixa; unes olímpiques obres dels Jocs del Mediterrani a Tarragona i un trofeu de tennis d'alta competició. Tot apunta que l'espina d'un Sant Jordi a peu de carrer encara l'ha de tenir clavada. ●